

TEKNOLOGISK
INSTITUT

it's all about innovation

TEKNOLOGISK
INSTITUT

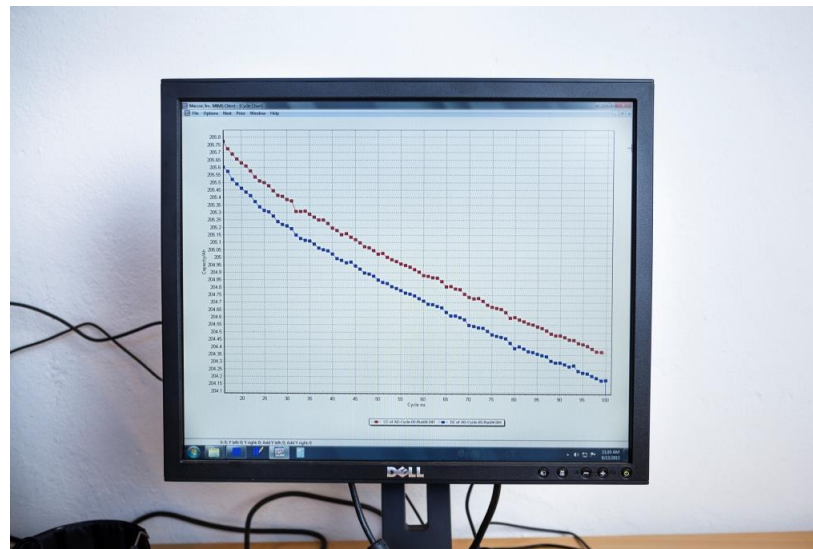
Avanceret energilagring 2015

Trisdag 1. december 2015

Hvorfor teste batterier?

For at skaffe oplysninger om batteriet, der ikke er tilgængelige på anden måde. F.eks.

- Overholder batteriet leverandørens specifikation ved alle driftsforhold?
- Hvilke driftsforhold er optimale for batteriet?
- Hvor længe holder et batteri, hvis det bruges på en given måde?
- Hvordan er batteriets aktuelle sundhedstilstand (SoH)?

Eks. Batteri backup til privat solcelleanlæg.

Krav til batteripakken:

- Skal kunne levere 12kWh over et døgn.
- 12V & 1000Ah
- Placeres i frostfri garage

Forslag 1: Blybatterier

- 12V 100 Ah Bly til 1999 kr.
- 10 stk. til 19.990 kr.
- Holder til over 1200 dybdeafloadninger

Forslag 2: Litium-ion batterier

- 12V 100 Ah Li-ion (LFP) til 7999 kr.
- 10 stk. til 79.990 kr.
- Holder til 2000 dybdeafloadninger

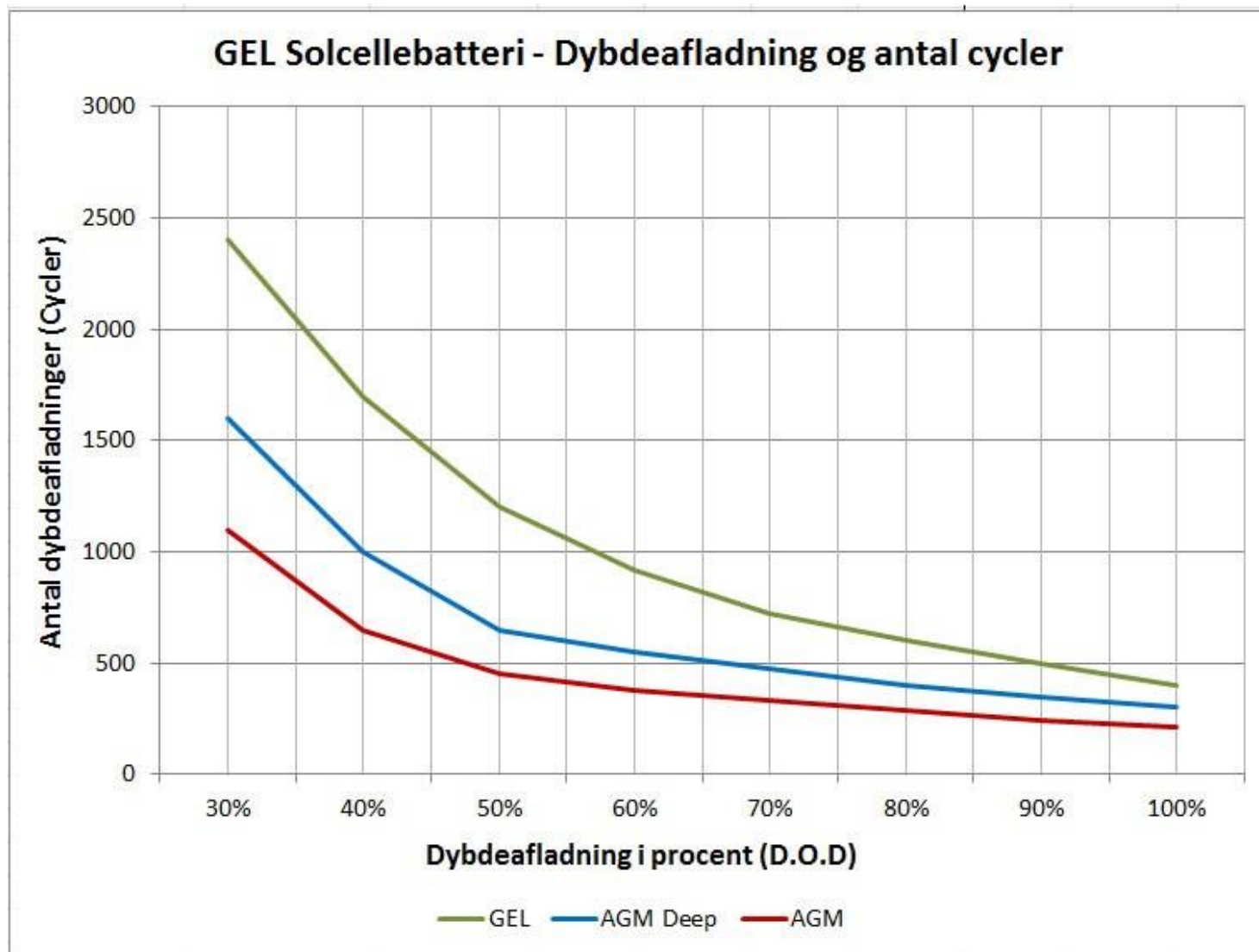
Sammenligning

Ved 365 cykler pr. år fås:

Batteri	Investering	Cycles	Levetid	Pris pr år.
Bly-syre	19.990 kr.	1200	3,3 år	6.080 kr.
Litium ion	79.990 kr.	2000	5,5 år	15.600 kr.

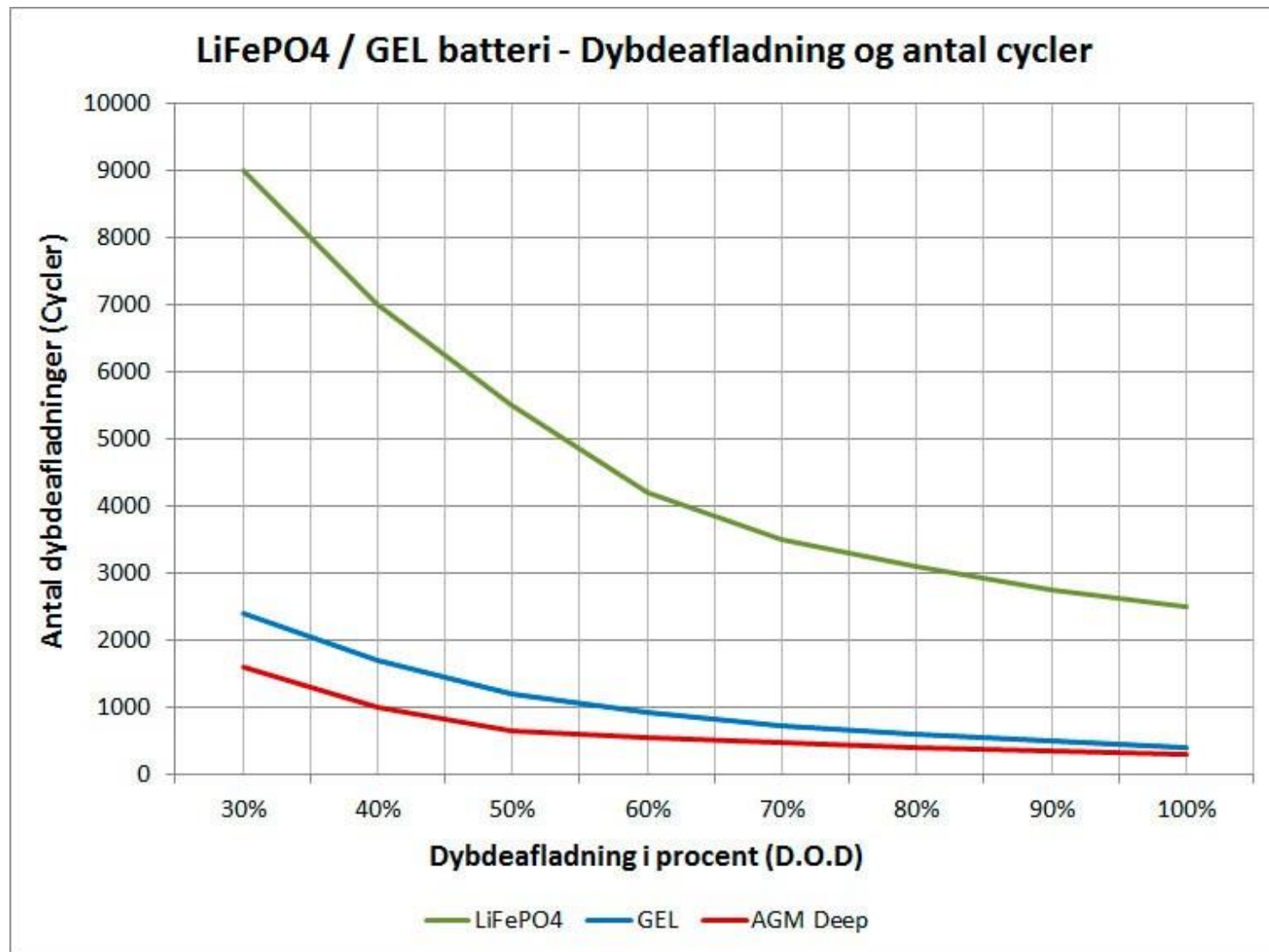
Litium-ion er 140% dyrere end bly-syre på årlig basis

Bly-syre batteri – levetid vs. DoD

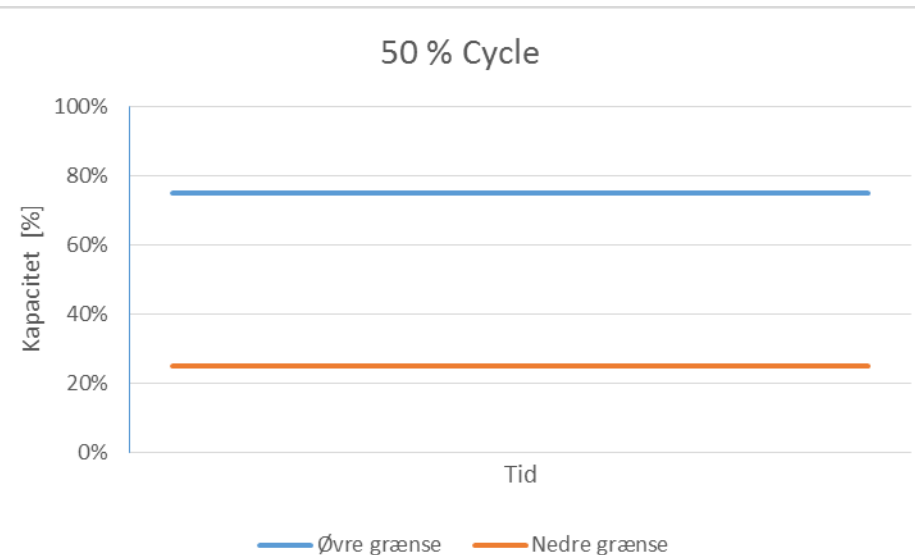
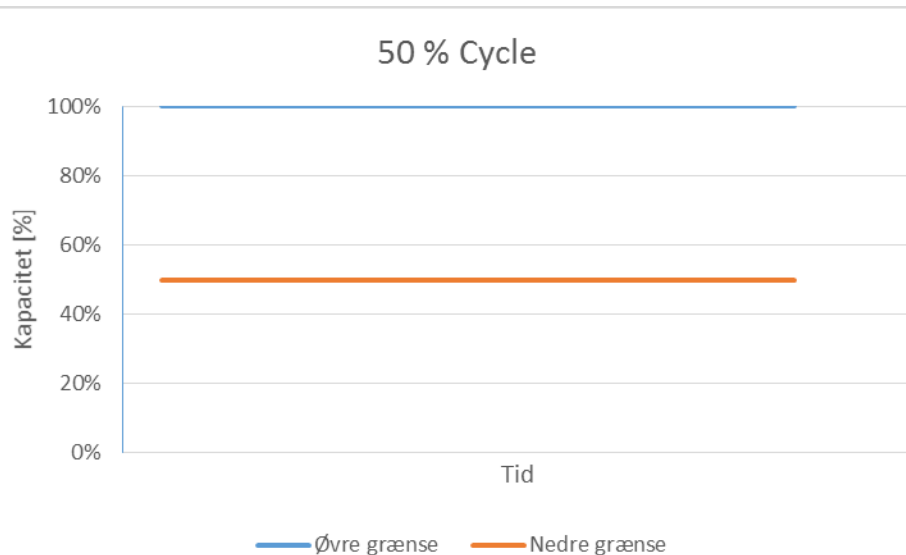

Litium-ion batteri – levetid vs. DoD

Cycles

- En cyklus består af en opladning og en afladning.
- Cykler karakteriseres ved:
  - Amperetimer (Ah) eller procent af batteriets kapacitet (DoD)
  - Temperatur
  - Opladnings- og afladningsstrøm (C-rate)
  - Hvor i batteriets kapacitetsområde cyklen afvikles

Ny sammenligning

Ved 365 cykler a' 50% DoD pr. år fås:

Batteri	Investering	Cycles 50%	Levetid	Pris pr år.
Bly-syre	39.980 kr.	1200	3,3 år	12.160 kr.
Litium ion	159.980 kr.	5500	15,1 år	10.620 kr.
Litium ion	159.980 kr.	4800	13,2 år	12.165 kr.

Bly-syre er 15% dyrere end litium-ion på årlig basis.

Levetid – fra vugge til grav

- Batteripakkens levetid har afgørende indflydelse på økonomien.
- Alle batteriers levetid afhænger i meget høj grad af, hvordan de bruges (driftsmønster), og under hvilke klimatiske forhold de bruges (temperatur).
- Hvad har betydning for batteriets levetid?

Degraderingsmekanismer - Bly

Mekanismer:

- Tab af elektrolyt
- Korrosion
- Sulfatdannelse på blyplader
- Stratificering af elektrolyt

Stressfaktorer:

- Lang tid med lav ladestand
- Ah_througput
- Opladningsrate
- Temperatur
- Tid mellem fulde opladninger

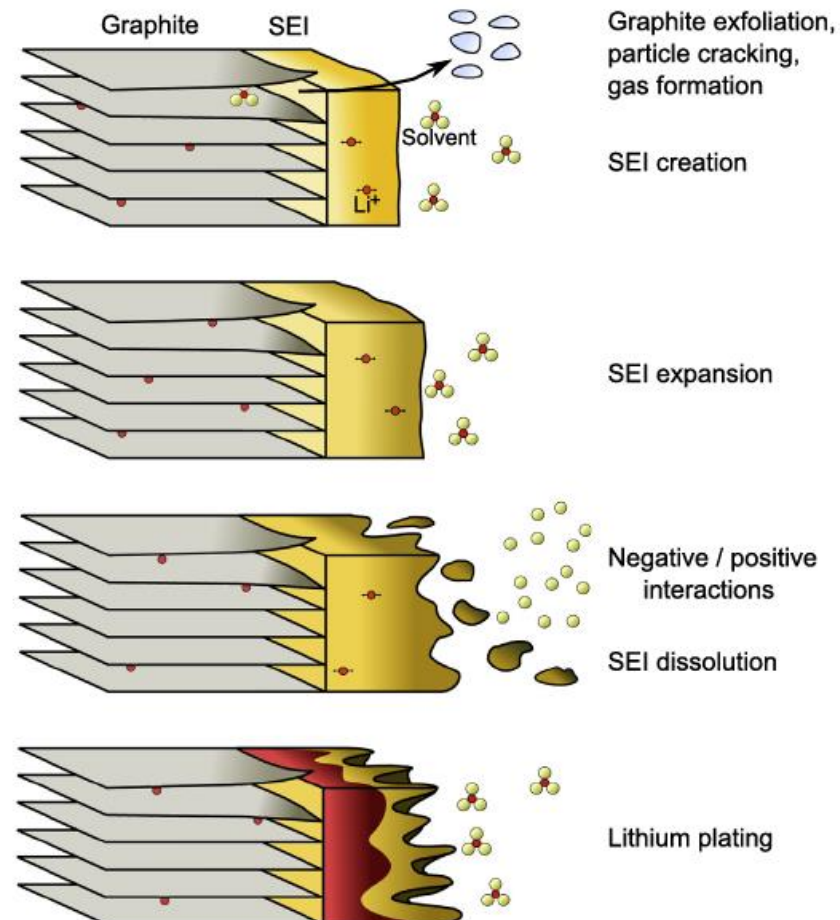
Degraderingsmekanismer – Litium-ion

Mekanismer:

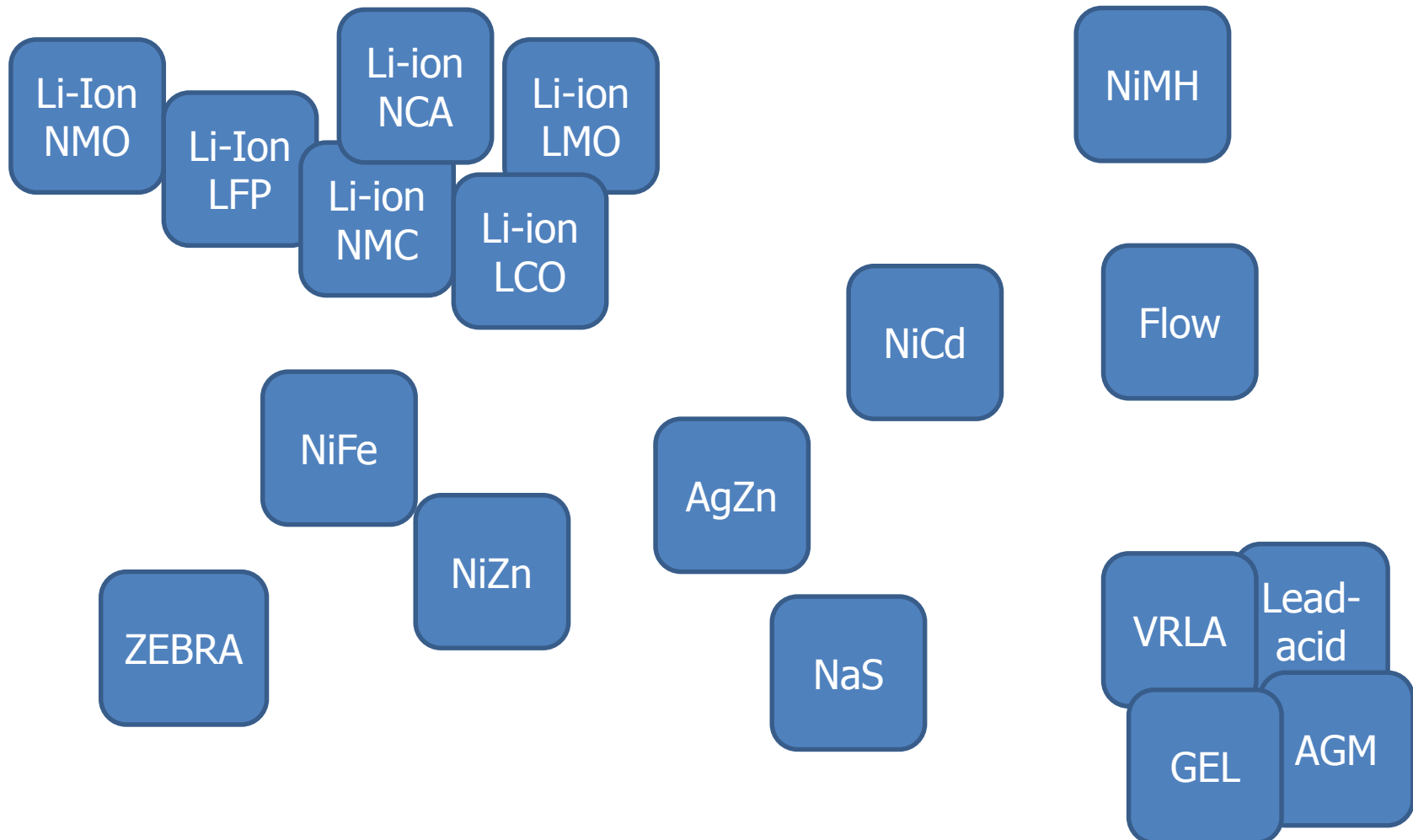
- SEI lag opbygning (SEI = Solid electrolyte interphase)
- Litium-plating
- Øvrige

Stressfaktorer:

- Temperatur
- Op- og afladningsrate
- DoD (Depth of discharge)
- SoC (State of charge)

Nogle batterityper

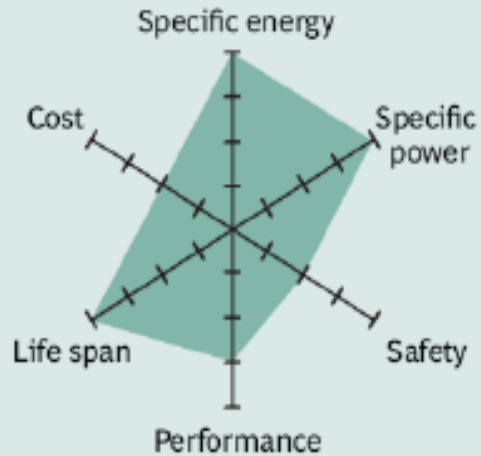

Litium-Ion

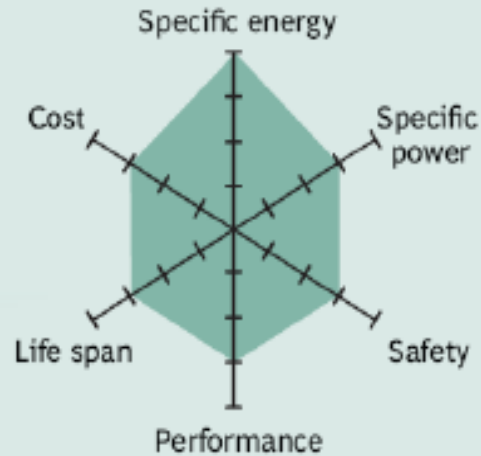

TEKNOLOGISK
INSTITUT

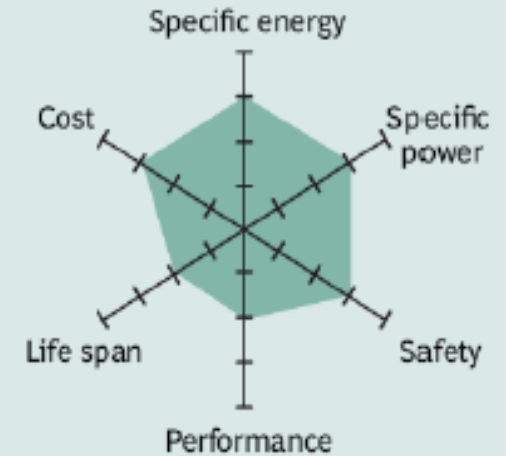
Lithium-nickel-cobalt-aluminum (NCA)

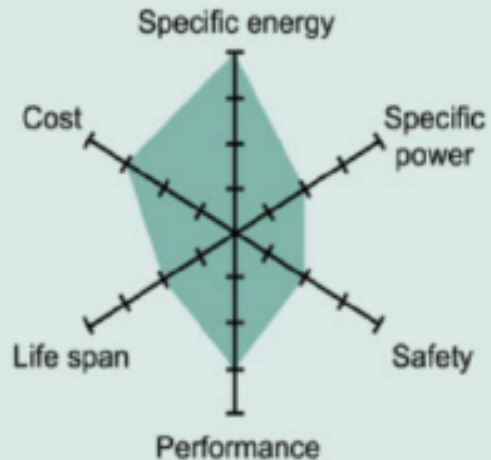
Lithium-nickel-manganese-cobalt (NMC)

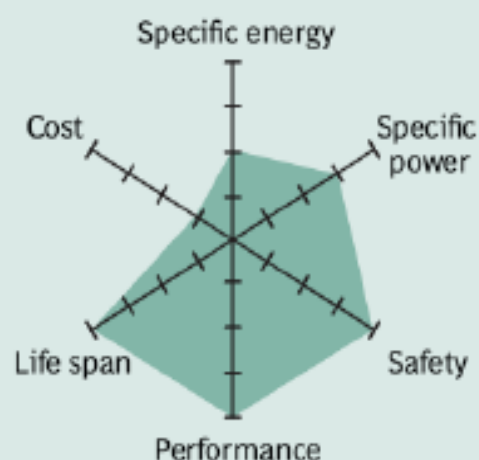
Lithium-manganese spinel (LMO)

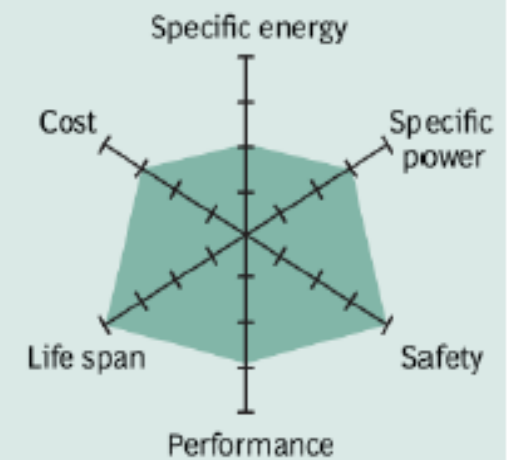
Lithium-cobalt-oxide (LCO)

Lithium titanate (LTO)

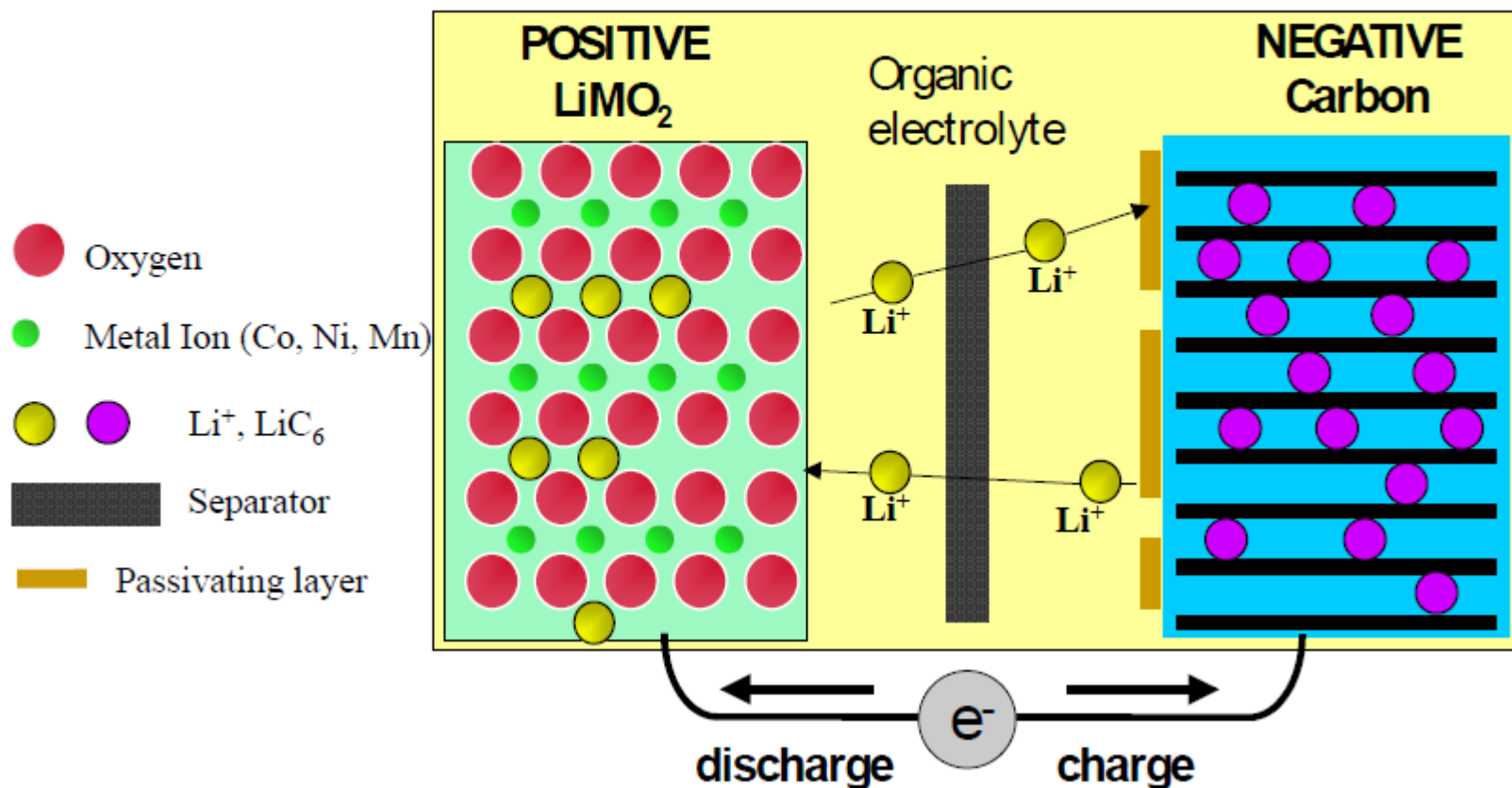
Lithium-iron phosphate (LFP)

The Lithium-Ion System

Levetid

- Kan levetiden som funktion af de forskellige stressfaktorer ikke skaffes fra leverandør / producent, så er der endnu en mulighed:

LEVETIDSTEST.

Levetidstest

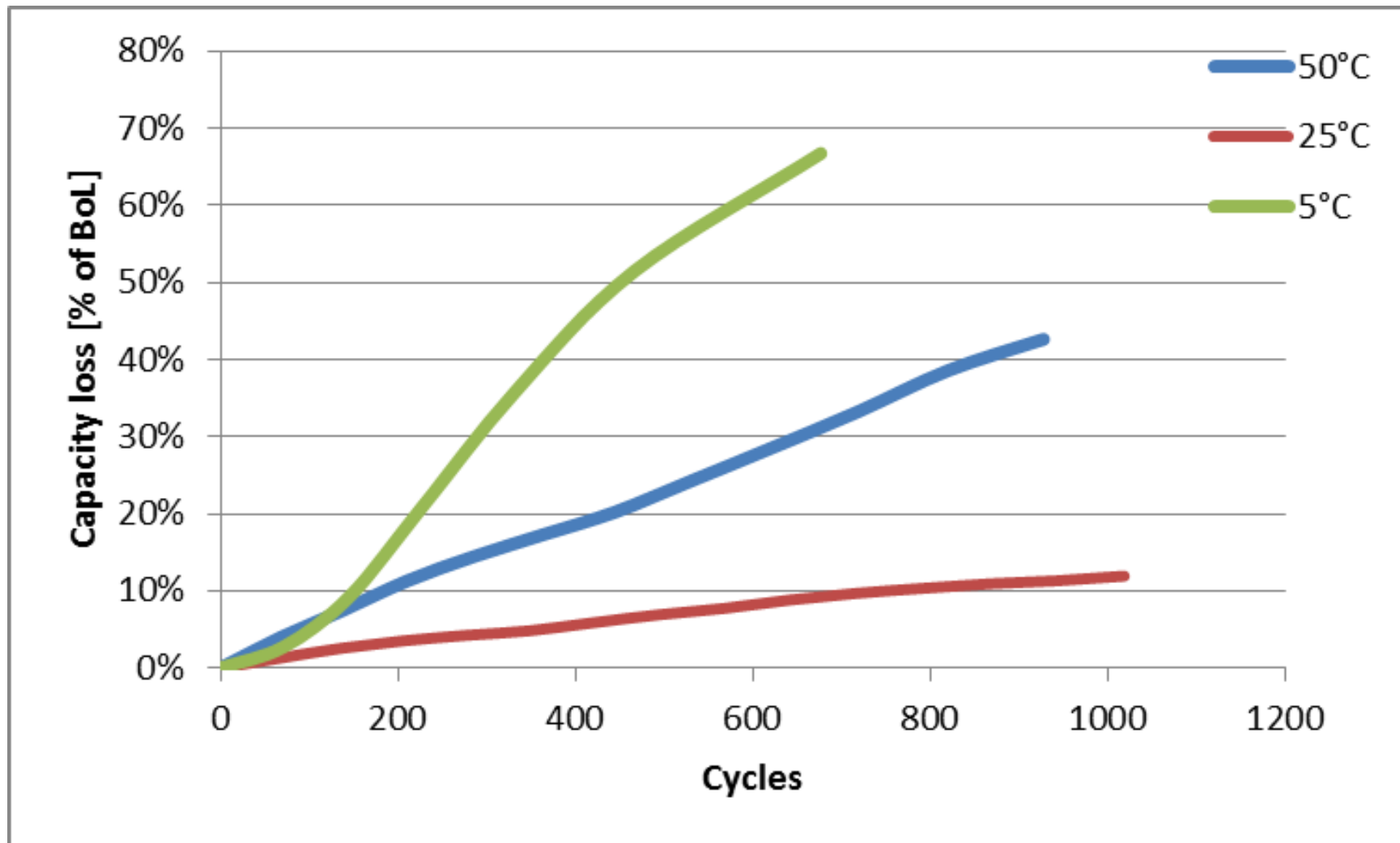
TEKNOLOGISK
INSTITUT

- Relevant for store batteripakker
- Relevant for store batteri indkøb
- Bruges blandt andet til at:
  - underbygge business case
  - finde de optimale driftsbetingelser
  - sammenligne forskellige batterityper

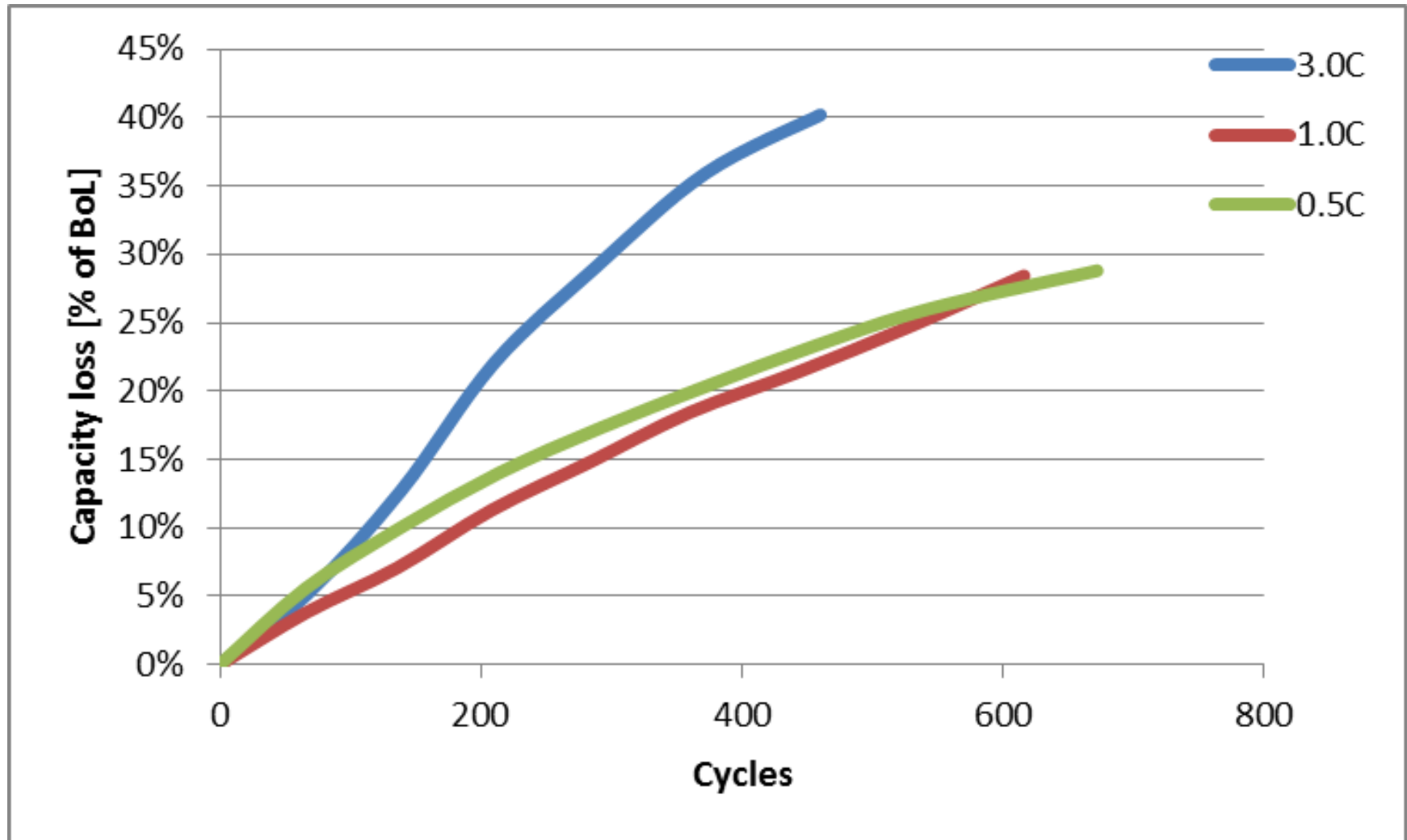
Kapacitetstab

Forskellige temperaturer

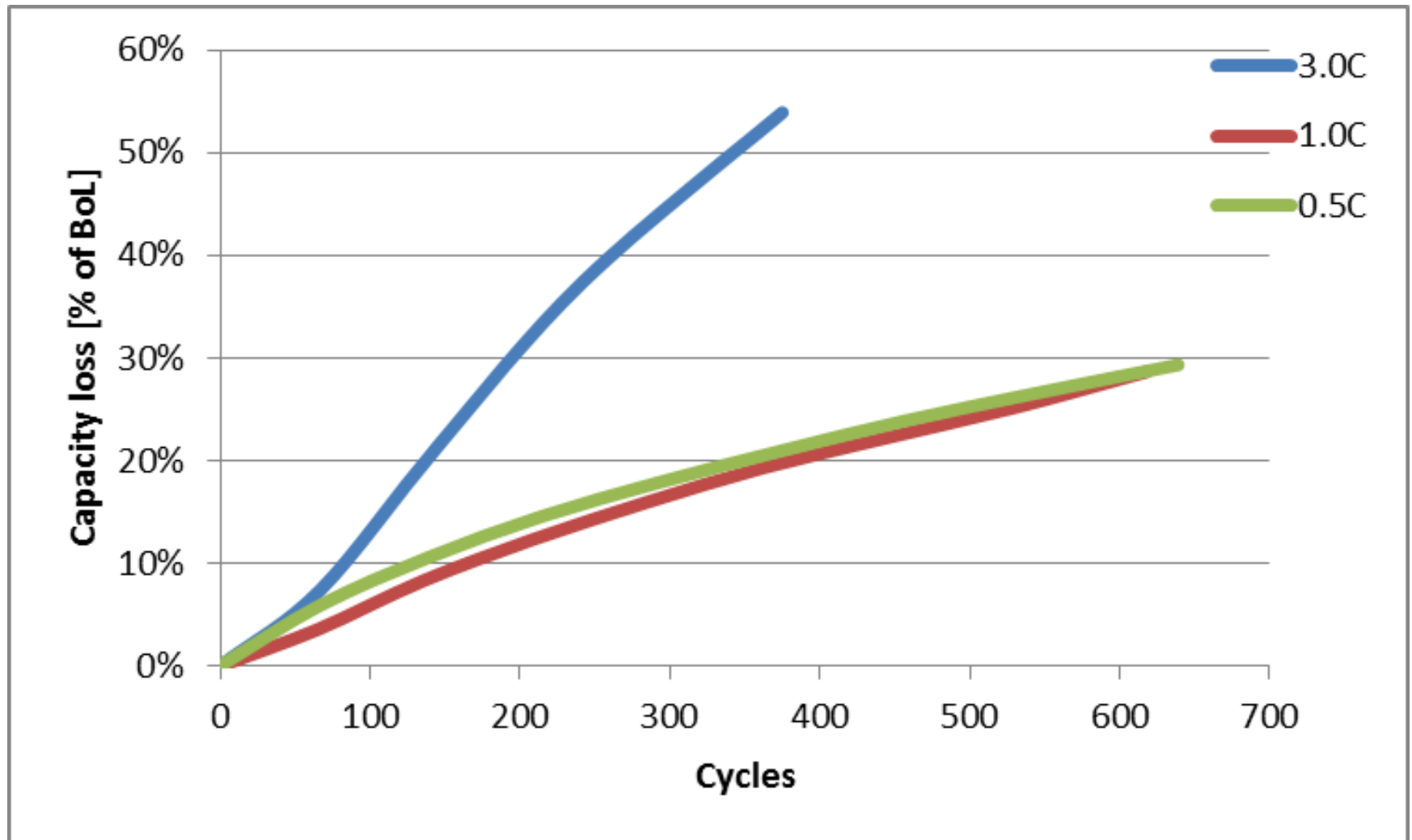
Kapacitetstab

Forskellige opladningsrater

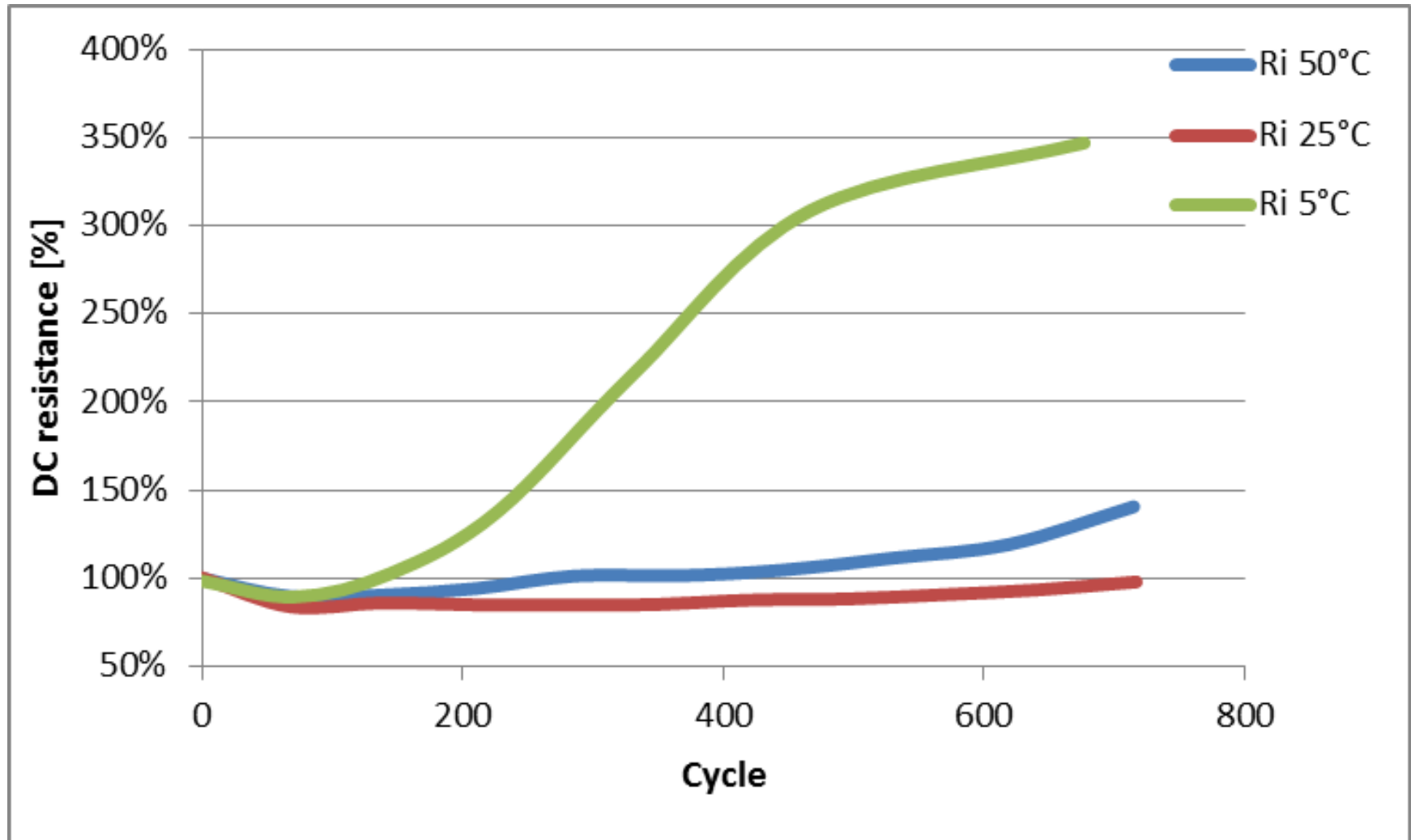
Kapacitetstab

Forskellige afladningsrater

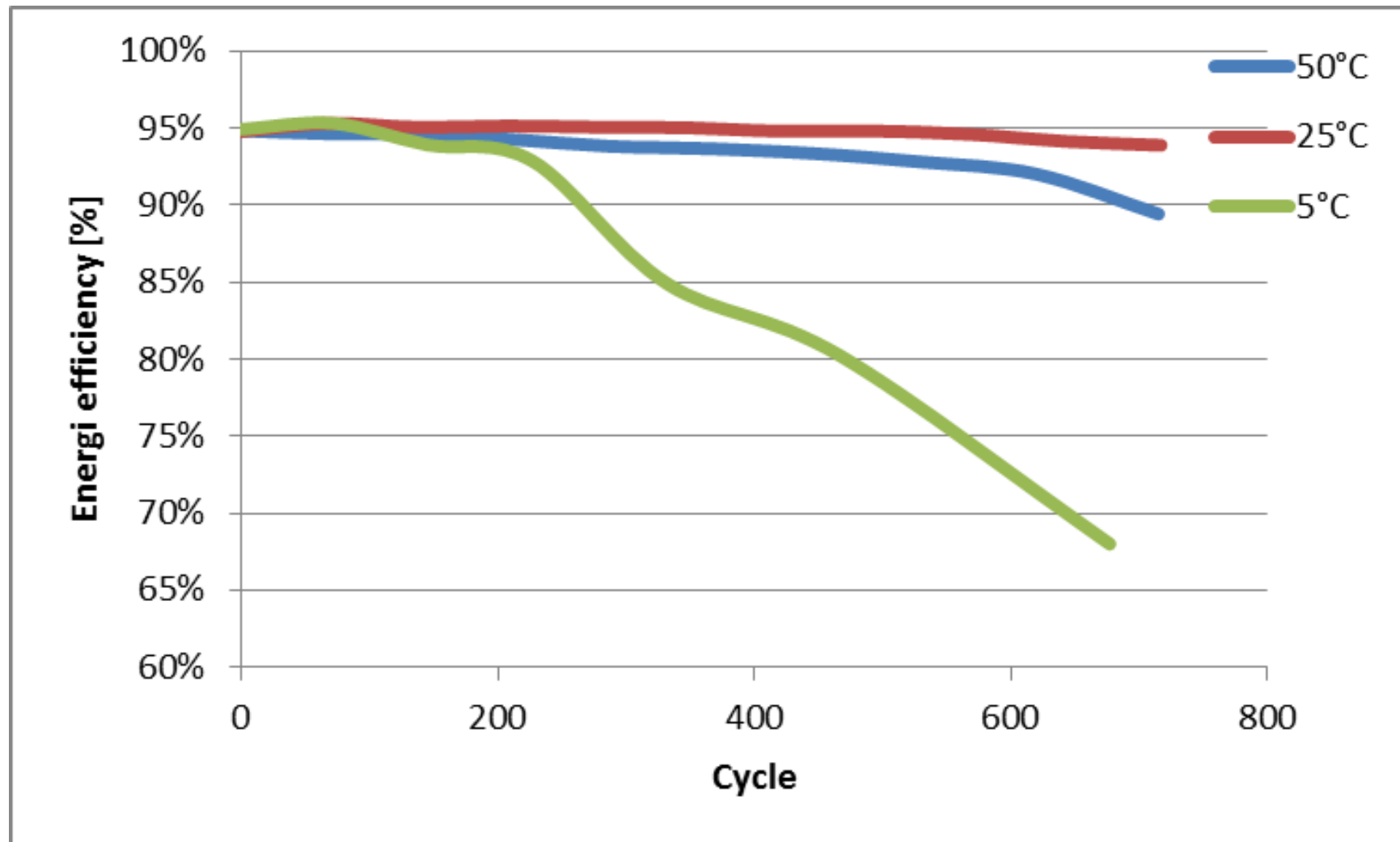
Stigning i indre modstand

Forskellige temperaturer

Effektivitet

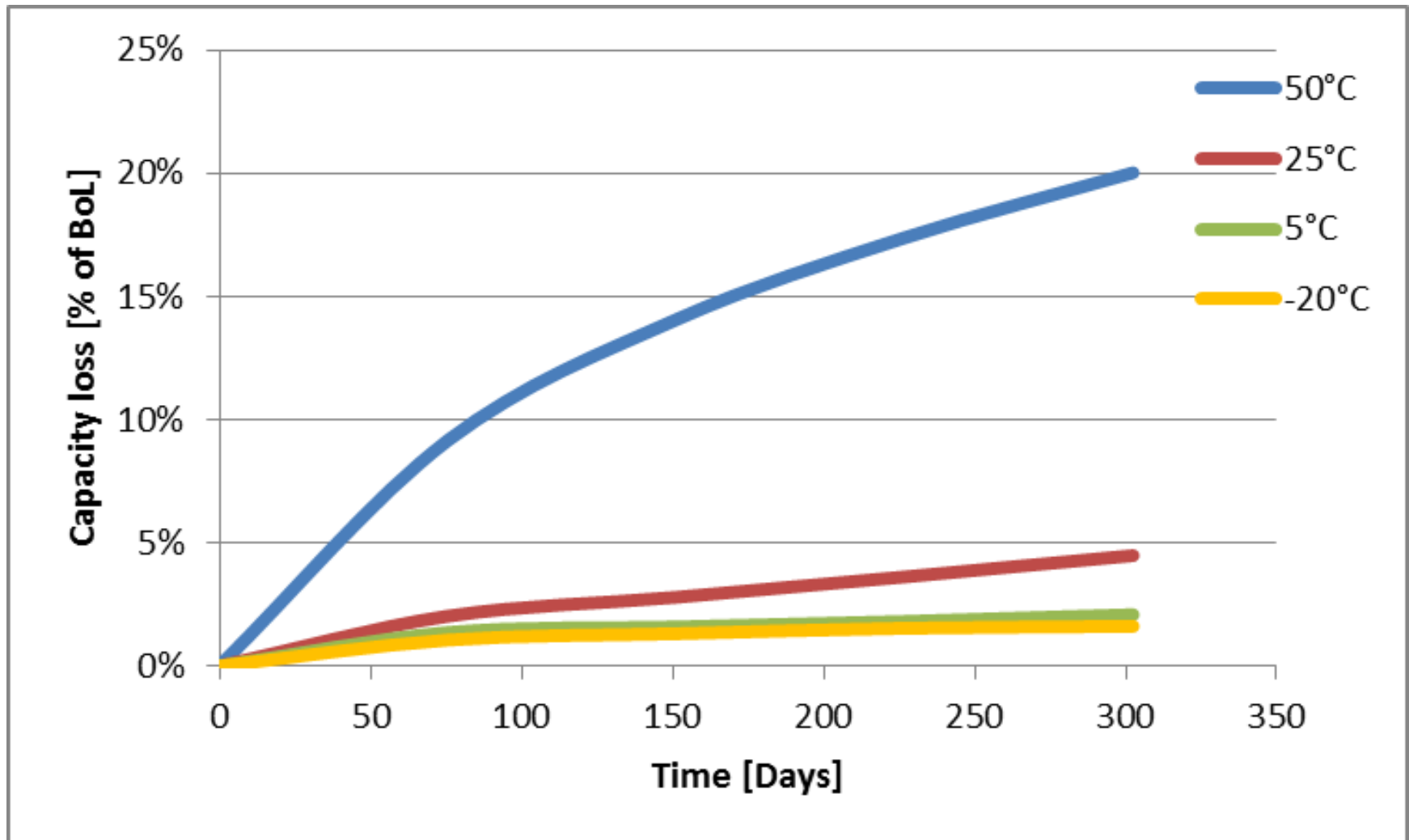
Forskellige temperaturer

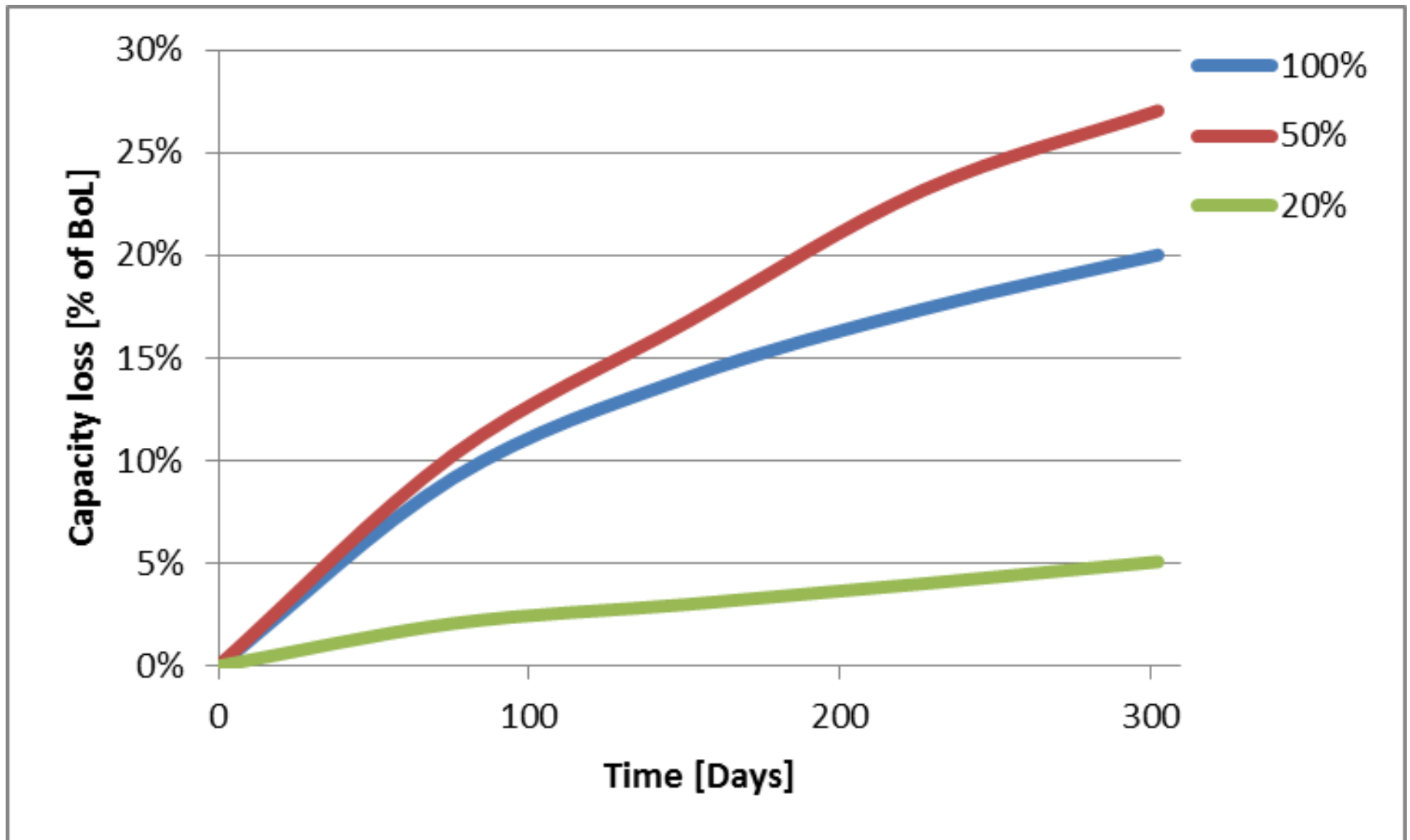
Kapacitetstab ved lagring

Forskellig temperaturer

Kapacitetstab ved lagring

Forskellig lade stand og høj temperatur

Test af sundhedstilstand (SoH)

- Køber man et brugt batteri, kan det være rart at vide, hvor brugt det er .....

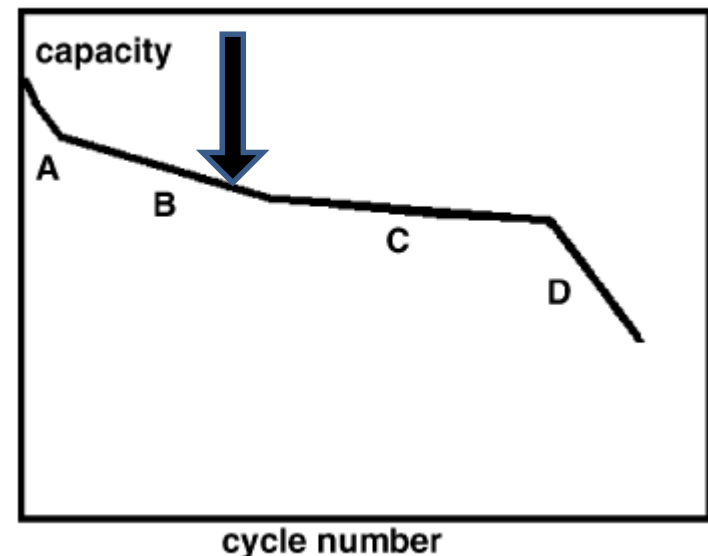
NiFe Batteri

Detroit Electric 1907

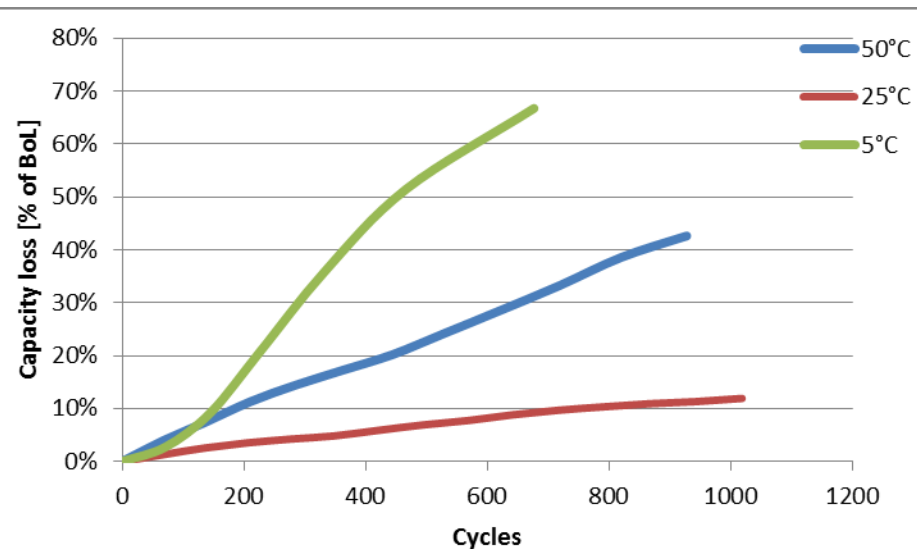
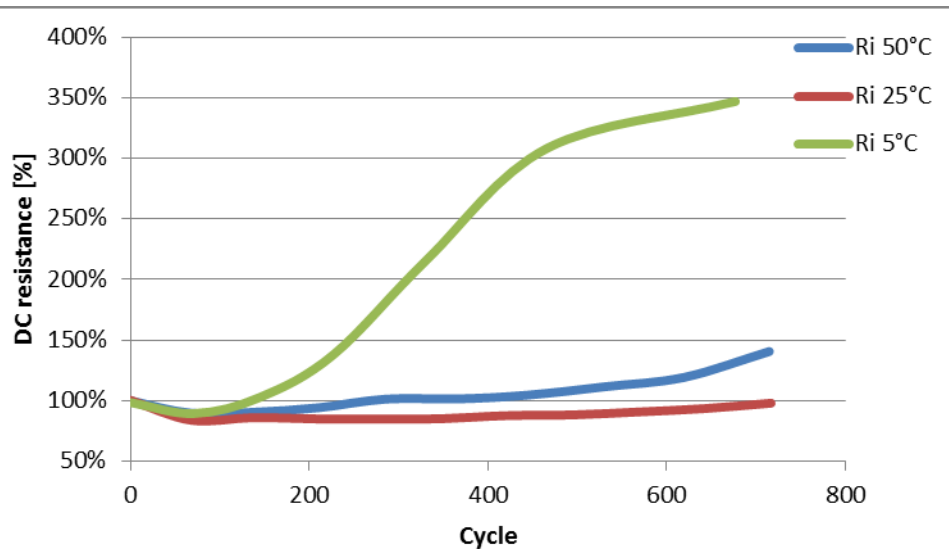
Test af sundhedstilstand (SoH)

- State of health (SoH) er ikke et veldefineret begreb.
- Kapacitetstab og stigning i indre modstand/impedans er tilsammen et godt mål for batteriets sundhedstilstand.
- Kapaciteten (discharge) fortæller hvor meget strøm, der kan trækkes fra batteriet.
- Indre modstand er et mål for tabet i batteriet, samt for hvor stor en øjebliksstrøm, der kan trækkes fra batteriet.
- Batteriets sundhedstilstand er et mål for hvor langt det er henne i livsforløbet.

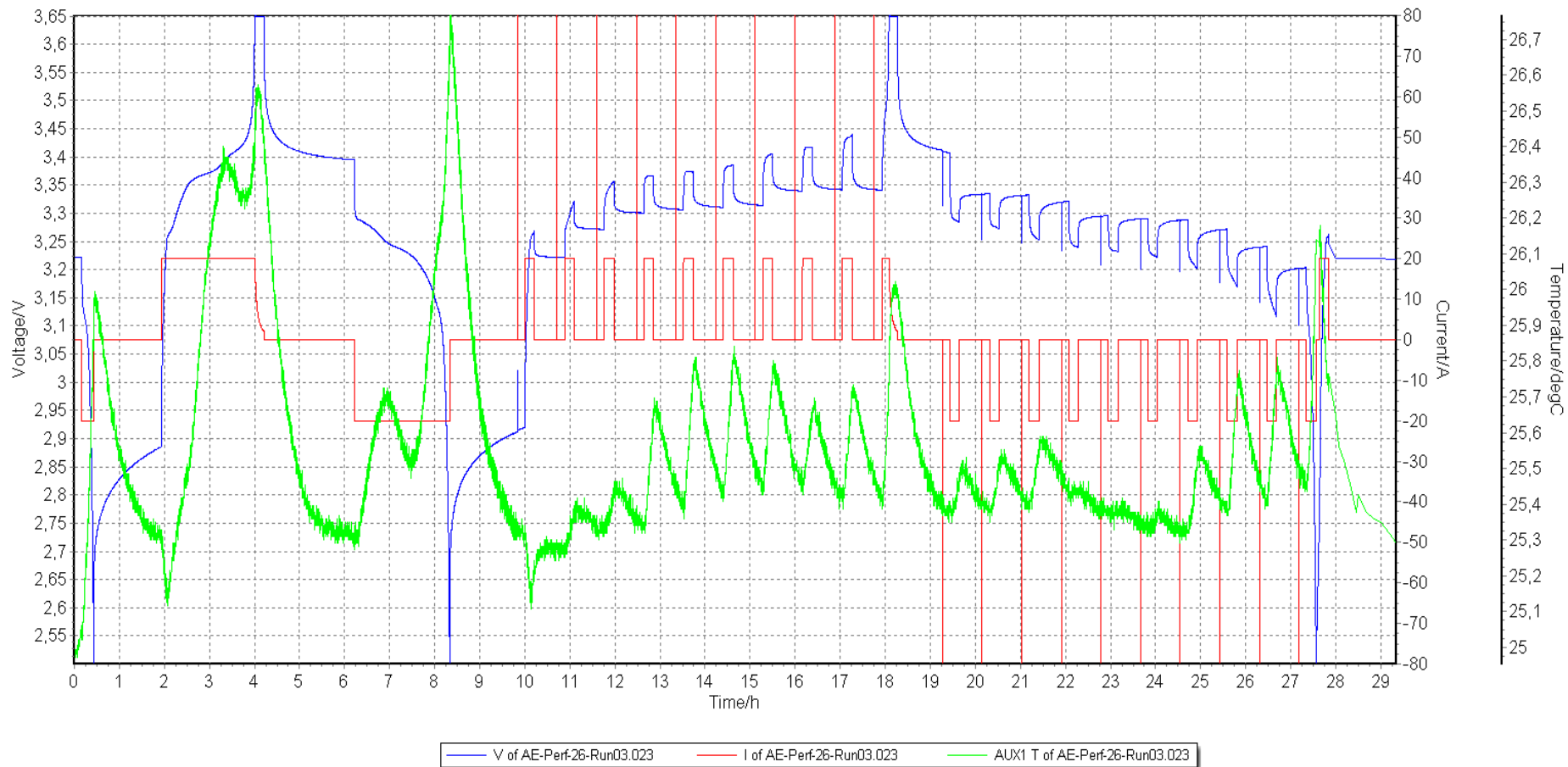
Test af sundhedstilstand (SoH)

- Der er en vis sammenhæng mellem kapacitetstab og stigning i indre modstand
- Kapacitetstab kan IKKE kvantificeres ud fra modstandsstigningen og vice versa
- Både kapacitetstab og indre modstand måles for at bestemme batteriets sundhedstilstand.

Test af kapacitet og indre modstand

- Kapacitet: en fuld opladning efterfulgt af fuld afladning med en given strøm og ved en given temperatur.

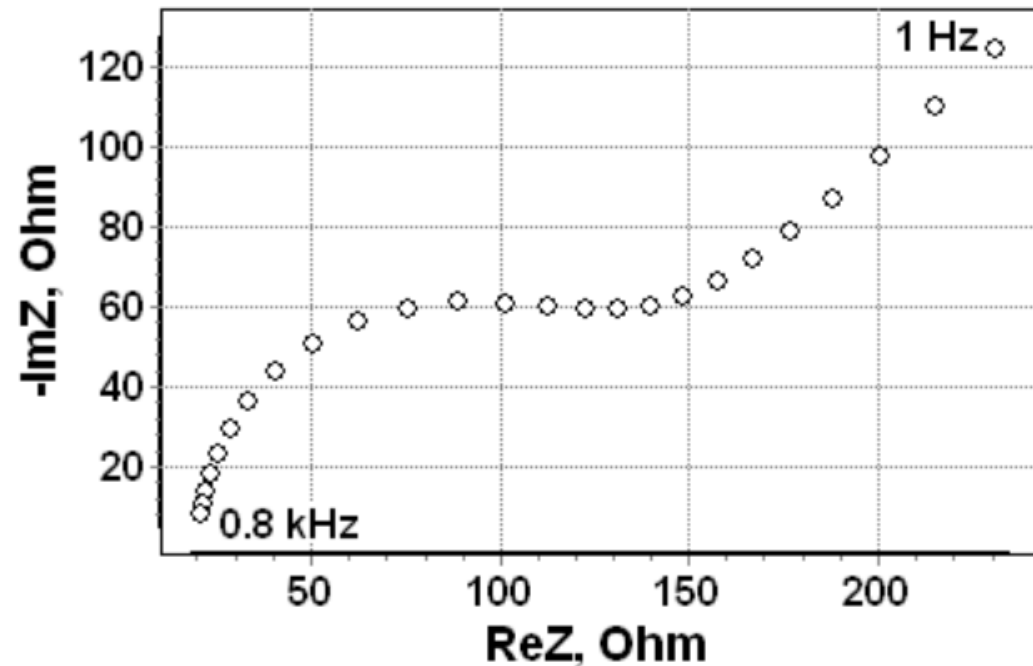
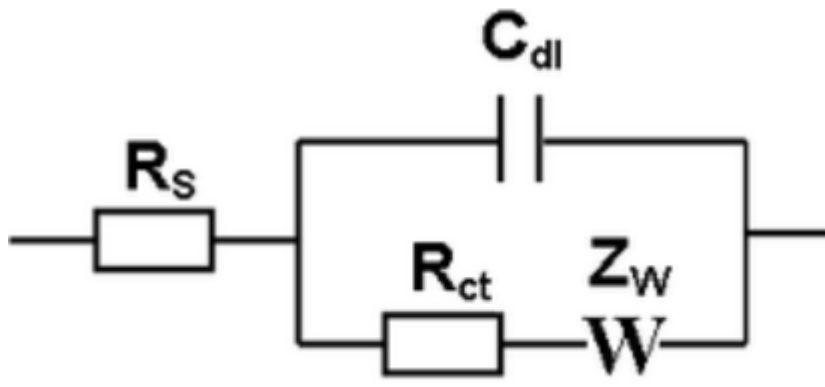
Forskellige metoder til test af indre modstand

Method	Execution	Ri/mΩ	ΔRi/mΩ
Steps with change in cells charge	2 seconds, discharge	7.1	1
	10 seconds, discharge	13	2
	18 seconds, discharge	18	3
	2 seconds, discharge	6.7	1
	10 seconds, discharge	12	2
Steps without change in cells charge	100 ms discharge	4.5	0.7
	Discharge, extrapolated	5.8	0.9
	100 ms charge	5	0.8
	discharge off	6.6	1
	charge off	5	0.8
Energy loss	current switch	5.3	0.5
	Watt hour counting	5.3	0.8
	Calorimetry	6.5	1
AC methods	AC @ 1 kHz	2.3	0.3
	Impedance spectrum @ 1 kHz	2.3	0.3
	Impedance spectrum, intersection	4.9	0.3

Comparison of Several Methods for Determining the Internal Resistance of Lithium Ion Cells

Impedans måling

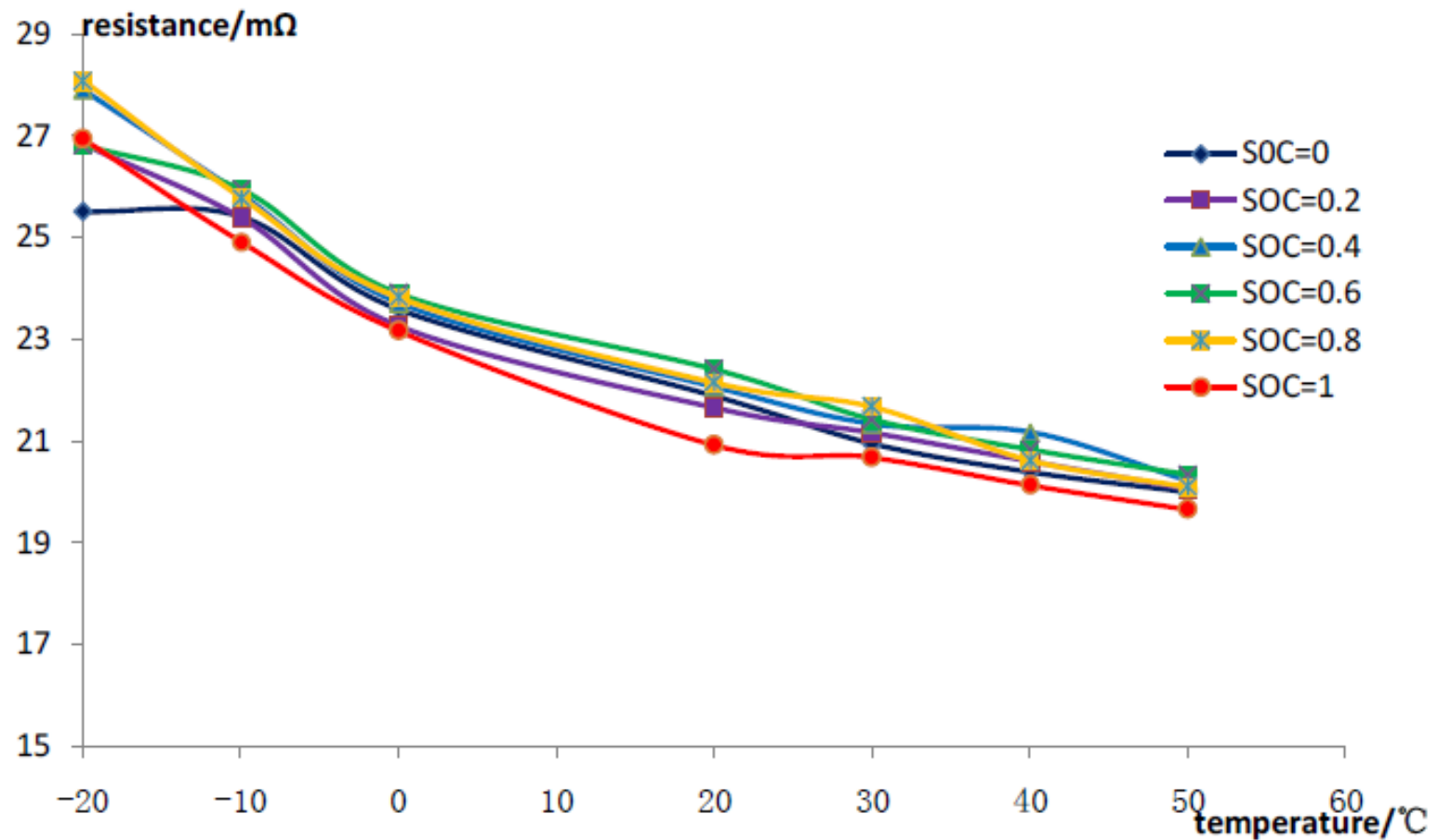
- EIS – Elektrokemisk impedans spektroskopi
- Randels ækvivalent diagram - batterimodel

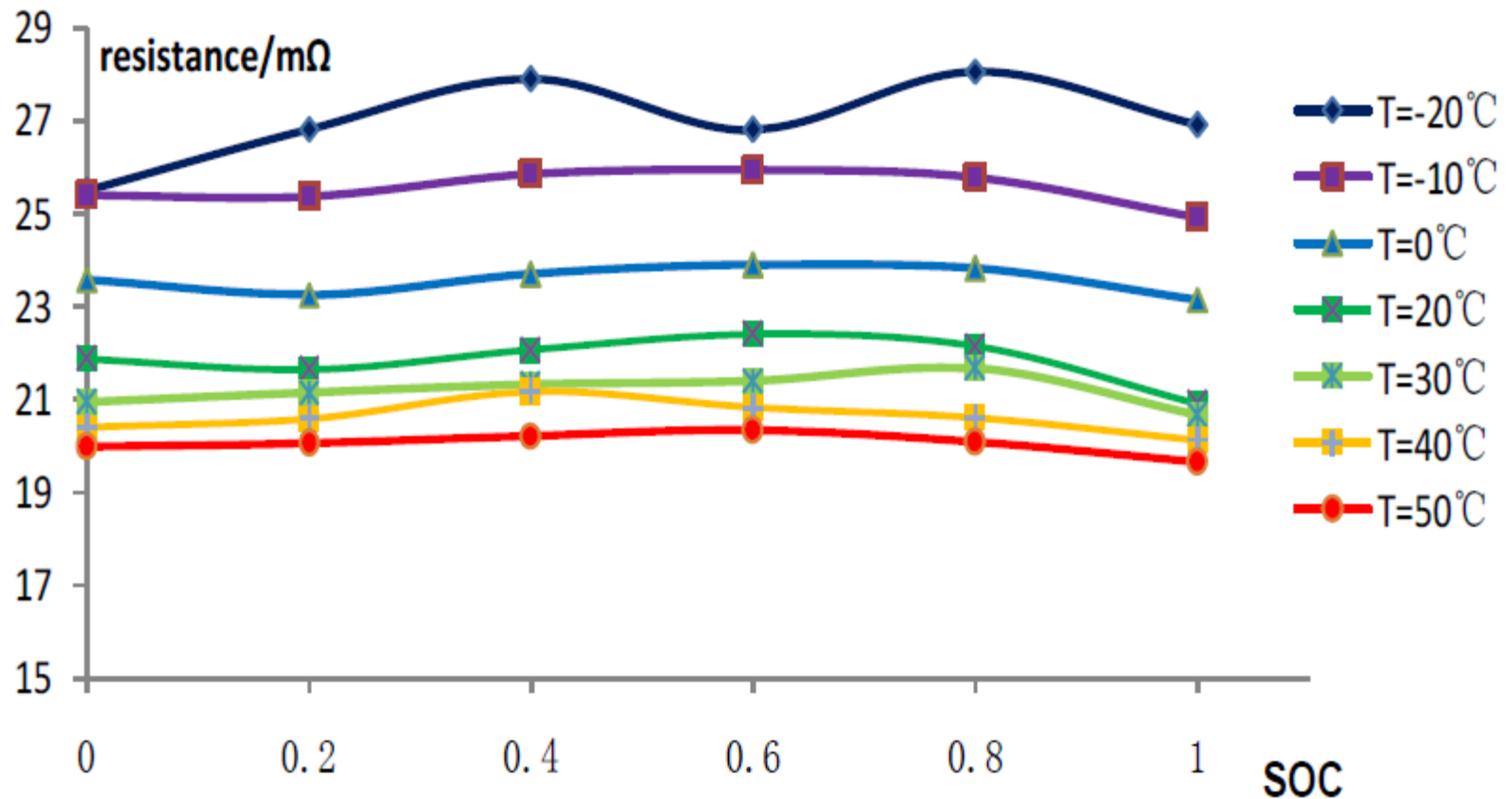
Indre modstand

- Den indre modstand afhænger af temperatur

Indre modstand

- Den indre modstand afhænger af ladestand (SoC)

Test af batterisystemer

- BESS - Battery electrically storage system

Test af batterisystemer

- Elektriske køretøjer

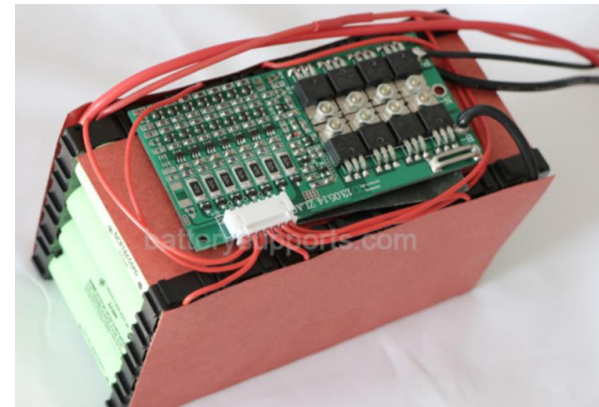
Litium-ion sikkerhed

- Litium-ion batterier skal bruges indenfor SOA (safety operation area), ellers er der risiko for .....

BMS - Batteri management system

- Beskytter typisk batteri pakken mod:
  - Over- og underspænding
  - Over- og undertemperatur
  - Høj strøm (kortslutningssikring)
- Forestår ballancering af pakkens celler
- Blander sig desuden ofte ved at
  - Begrænse spændingsområdet
  - Begrænse den brugbare del af kapaciteten
  - Begrænse lade strøm ved høje og lave temperaturer
  - Begrænse lade strøm ved nær øvre spændingsgrænse (ballancering)

Test af batterisystemer

Pakkeafhængig

- Kapacitetstest:
  - Viden om BMS og dets funktioner – evt. afkobling af BMS
  - Forsyning og last
  - Måle metoder
  - Pakke versus modul test
- Test af indre modstand
  - Viden om BMS og dets funktioner – evt. afkobling af BMS
  - Målemetode & udstyr
  - Indflydelse fra kabling og andre systemkomponenter
  - Pakke versus modul test
- Termografering af forbindelser

Test af El-bilens batteripakke

- El-bilens batteriterminaler er godt beskyttet mod pilfingre. Bryder man alligevel ind i det elektriske system bortfalder garantien.
- Tilgang via lade stikket åbner mulighed for at måle charge kapacitet, hvis man har tilstrækkelig viden om bilens BMS funktioner.....

	Type 1/USA	Type 2/Europa	GB/China
Alternating current (AC)	 SAE J1772/IEC 62196-2	 IEC 62196-2	 GB Part 2
Direct current (DC)	 IEC 62196-3	 IEC 62196-3	 GB Part 3/IEC 62196-3
„Combined AC/DC charging system“	 SAE J1772/IEC 62196-3	 IEC 62196-3	

Tak for opmærksomheden Spørgsmål ?

Bjarne Johnsen

Seniorkonsulent

Teknologisk Institut

Batterilaboratoriet

Transport & Elektriske Systemer

7220 2776

bah@teknologisk.dk